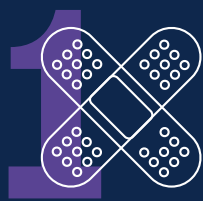

הרפורמה ברישוי עסקים

לכח

מדינת ישראל
משרד הפנים

מפרטים אחדים
פרסום להערות הציבור
יולי 2016

חקלאות
ובעלי
חיים

הרפורמה
בריטוי
עסקים

אריזה
והובלת
מזון בע"ח

3-5
ב'

מדינת ישראל
משרד החקלאות והפיתוח הכפוף

משרד הפנים

פריט

3.5 ב' – מזון לבעלי חיים - אחסונו, אריזתו, הובלתו או חלוקתו, מכירתו.

משרד הפנים

תוכן עניינים

3	מבנה הפורמט החדש ותכונותיו	1.
3	פרק א' - הגדרות כלליות	2.
3	פרק ב' - הבהרות רוחביות	3.
4	פרק ג' - משרד החקלאות ופיתוח הכפר	4.
4	הוראות חוק הנוגעות לעניין	5.
4	הגדרות	6.
5	תנאים מוקדמים	7.
6	תשתיות	8.
6	ציוד	9.
6	ניקיון	10.
6	אריזה	11.
7	אחסון	12.
7	מכירה	13.
7	הדברה	14.
7	כללי	15.
7	חובת אחזקת מידע ומסמכים	16.
8	טפסים ופרוצדורות	17.
9	פרק ד' - כבאות והצלה	18.
9	הוראות חוק הנוגעות לעניין	19.
9	הגדרות	20.
12	תנאים מוקדמים	21.
12	רישום ודיווח	22.
13	כללי	23.
13	דרכי גישה	24.
14	הפרדות ועמידות אש	25.
14	ידית בהלה	26.
14	דרכי מוצא	27.
15	שילוט	28.
15	תאורת חרום	29.
16	אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)	30.
16	ציוד כיבוי	31.
17	מערכת מתזים	32.
18	מערכת גילוי אש ועשן	33.
19	מערכת חשמל	34.
20	מערכת שליטה בעשן	35.
20	מערכת מיזוג אוויר	36.
20	מערכת למסירת הודעות (כריזת חירום)	37.
20	גנרטור חירום	38.
20	הדרכה ותרגול	39.
21	לוח פיקוד כבאים	40.
21	משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה	41.
22	מערכת גז	42.
22	תיק שטח	43.
22	אחסנה חיצונית	44.
23	מיתקן פוטו-וולטאי	45.
23	אישורים	46.
24	שונות	47.
24	נספחים	48.

משרד הפנים

מבנה הפורמט החדש ותכונותיו

[לחצו כאן](#) לקבלת מידע אודות מבנה הפורמט החדש.

פרק א' - הגדרות כלליות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההגדרות הכלליות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

פרק ב' – הבהרות רוחביות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההברות הרוחביות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

משרד הפנים

פרק ג' - משרד החקלאות ופיתוח הכפר

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1 החוק לפיקוח על מזון לבעלי חיים, התשע"ד-2014
- 1.2 צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מספוא והסחר בו), תשל"א-1971.
- 1.3 פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985.
- 1.4 פקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א-1981.
- 1.5 תקנות הרוקחים (ניפוקם של תכשירים וטרינריים), תשמ"ט-1988.
- 1.6 תקנות בריאות העם (איכותם התברואתית של מי שתייה ומתקני מי שתייה). תשע"ג-2013.

2. הגדרות

בפרק זה -

- 2.1 **אזור התפעול**
השטח והמבנים שבעסק, המשמשים לאחסון, אריזה, לשיווק או מכירה של מזון לבעלי חיים.
- 2.2 **היתר עסקה**
היתר שניתן על יד המנהל לבצע עסקה לפי צו המספוא.
- 2.3 **המנהל**
מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר או מנהל האגף לפיקוח על מזון לבעלי חיים, בשירותים הווטרינריים שבמשרד החקלאות.
- 2.4 **זיהום**
כהגדרתו בחוק הפיקוח.
- 2.5 **חוק הפיקוח**
החוק לפיקוח על מזון לבעלי חיים, התשע"ד-2014.
- 2.6 **חיית משק**
בעל חיים שהוא או תולדתו מיועדים לשמש כמזון לבני אדם.
- 2.7 **מזון לבעלי חיים**
כל חומר או תערובת של חומרים המשמשים להזנת בעלי חיים, לרבות חומר גלם ותוסף ולמעט: מים, צמח הנאכל על ידי בעלי חיים במרעה טבעי, סם מרפא ותכשיר רפואי, לרבות מזון רפואי לבעלי חיים.
- 2.8 **מזון מלא**
מזון לבעלי חיים המספק את כל צרכי קיומו של בעל-החיים, למעט מים.
- 2.9 **מזון משלים**
מזון לבעלי חיים אשר אינו מספק את צרכי קיומו של בעל החיים.

משרד הפנים

2.10 מזון רפואי לבעלי חיים

מזון לבעלי חיים המכיל תרופה וטרינרית.

2.11 משווק

אדם העוסק באחסון, אריזה, שיווק ומכירה של מזון לבעלי חיים, בין בעצמו ובין באמצעות אחר.

2.12 סימון מאושר

כהגדרתו בסעיף 12 בחוק הפיקוח.

2.13 עסק

מקום המשמש לאריזה, אחסון, שיווק או מכירה של מזון לבעלי חיים;

2.14 מפקח

לפי צו המספוא או לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985.

2.15 צו המספוא

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מספוא והסחר בו), תשל"א-1971.

2.16 עסקה

כל אחת מפעולות אלה שנעשית בידי אדם שלא לשם הזנה במספוא של בעלי חיים הנמצא תחת שליטתו או בטיפולו:

2.16.1 החזקת מספוא או הובלתו מתחום רשות מקומית אחת לתחום רשות מקומית אחרת וכן הצעת מספוא למכירה או הצגתו למכירה.

2.16.2 רכישת בעלות או חזקה במספוא.

2.16.3 העברת בעלות או חזקה על מספוא לאחר.

2.16.4 ייצור.

2.17 תרופות וטרינריות

"סם מרפא" ו"תכשיר רפואי", כהגדרתם בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א-1981. (להלן – פקודת הרוקחים) המיועדים לשימוש וטרינרי.

3. תנאים מוקדמים

3.1 לא יפעיל אדם עסק לשיווק מזון לחיות משק אלא אם קיבל לכך היתר עסקה מאת המנהל לפי צו המספוא.

3.2 לא יחזיק אדם מזון לבעלי חיים בעסק שאינו נושא את הסימון המאושר, כהגדרתו בחוק הפיקוח.

3.3 לא יקים ולא יפעיל אדם עסק לשיווק מזון לבעלי חיים אלא אם הגיש למנהל "בקשה לאישור

משרד הפנים

העסק ומתקניו" כאמור בסעיף 13.1.1, ו"תכנית מבנה האתר" כאמור בסעיף 13.1.2 והמפעל נבדק ואושר על ידי המנהל או על ידי מפקח לפי צו המספוא או לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985.

4. תשתיות

- 4.1 דרכי הגישה לעסק יהיו מאספלט בטון או מצע מהודק.
- 4.2 הקירות החיצוניים והתקרות, במבנים שבאזור התפעול יהיו מחומרים קשיחים בלבד.
- 4.3 באזור התפעול של העסק, תהיה קיימת מערכת ניקוז תקינה, הכוללת שיפועי רצפה באופן שתימנע הצטברות נוזלים או מגע של מזון לבעלי חיים עם נוזלים או עם גורם זיהום.
- 4.4 אזור התפעול יהיה מואר באופן המאפשר לראות באופן ברור, את הפעילות המבוצעת בו.
- 4.5 כל מזון המוחזק בעסק חייב להיות מסומן בסימון המאושר.
- 4.6 מועד השיווק של מזון לבעלי חיים מבית העסק יהיה המוקדם ביותר מבין מועדי הכניסה לעסק של מזון מאותו סוג.
- 4.7 כל תשטיפי העסק ינוקזו למערכת איסוף, באמצעות תעלות או צינורות אטומים ויוזרמו למערכת הביוב של הרשות המקומית או למקום אחר מאושר לפי כל דין.
- 4.8 פינוי הפסולת בעסק יבוצע לפי הוראות כל דין.
- 4.9 באזור התפעול יהיה קיים מתחם המיועד לפעילות אריזה, אחסון ומכירה של מזון לבעלי חיים.

5. ציוד

- 5.1 אמצעי התאורה המותקנים באזור התפעול מוגנים ומכוסים באופן המונע חדירה של אמצעי תאורה וכל חלק מהם למזון לבעלי חיים.
- 5.2 בציוד ובמתקנים שבאזור התפעול מותקנים אמצעים למניעת כניסת גופים זרים למזון לבעלי חיים.
- 5.3 הציוד המשמש לשקילה ואריזה מכויל בהתאם להוראות יצרן הציוד.
- 5.4 מכלים וציוד המשמשים להובלה, אחסון ושינוע של מזון יישמרו נקיים.

6. ניקיון

- 6.1 בעל העסק נוקט בכל האמצעים הנחוצים והסבירים, בנסיבות העניין, על מנת למנוע מגע של מזון לבעלי חיים עם גורם זיהום וכן חדירה של גורם מזהם למזון לבעלי חיים.

7. אריזה

- 7.1 באזור התפעול שבו מבוצעת האריזה, יימצאו רק הכלים והחומרים המיועדים לשמש במישרין לאריזת המזון.
- 7.2 חומרי האריזה יאוחסנו במקום נפרד מאזור התפעול שבו מבוצעת האריזה.

משרד הפנים

8. אחסון

- 8.1** אזורי אחסון של חומרי גלם או של מזון לבעלי חיים יסומנו בשלטים עליהם ייכתב בבירור סוג המזון המאוחסן בהם.
- 8.2** חומרי הגלם והמזון לבעלי חיים יאוחסנו על פי הוראות היצרן.

9. מכירה

- 9.1** לא ימכור אדם בעסק מזון לבעלי חיים אלא אם כן הוא מסומן בסימון מאושר.
- 9.2** מזון ארוז מראש, שפג תוקפו, אסור למכירה ובאחריות בעל העסק להפרידו מאזור המכירה ולסמנו באופן סדיר כמזון פג תוקף. מזון כאמור יוחזר למשווק ממנו נרכש.
- 9.3** שיווק, אחסון והצגה למכירה של מזון ארוז מראש, ייעשה בתנאים הבאים:
- 9.3.1** באופן מסודר, ובהתאם להוראות היצרן;
 - 9.3.2** במקום ובאופן שאינם מאפשרים זיהום מפני מכרסמים, חרקים, ציפורים, בעלי חיים אחרים, או כל זיהום אחר;
 - 9.3.3** באופן אשר יבטיח את בטיחותו ואיכותו;
 - 9.3.4** לפי העיקרון שהסחורה הנכנסת ראשונה משווקת ראשונה;
 - 9.3.5** מזון יאוחסן על גבי משטח מוגבה שמרחקו מהרצפה לא יפחת מ- 30 ס"מ;
 - 9.3.6** מזון יוחזק בתנאי הטמפרטורה הנדרש על ידי היצרן;

10. הדברה

- 10.1** באזור התפעול תתבצע הדברה בהתאם להוראות תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), תשנ"ד-1994.
- 10.2** ההדברה תבוצע על ידי מדביר כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (הדברת מזיקים), תשל"ה-1975 ובאמצעות תכשיר רשום.
- 10.3** ההדברה תבוצע באופן המונע כל מגע בין החומרים והכלים המשמשים להדברה לבין מזון לבעלי חיים, או כל חומר המשמש בייצורו.

11. כללי

- 11.1** בעל עסק ידווח לנותן האישור על כל שינוי בעסק, העלול להשפיע על העמידה בתנאי הרישיון, שלושה חודשים מראש לפחות, ויפעל לפי הנחיות נותן האישור.

12. חובת אחזקת מידע ומסמכים

- 12.1** בעל העסק יתעד וישמור לתקופה של שנה אחת לפחות מיום עריכת המסמכים או מיום קבלתם לבית העסק, תיעוד מלא ושלים הכולל:

משרד הפנים

- 12.1.1 פירוט חומרי גלם ו/או המזונות שהוכנסו לעסק, מועד הכנסתם, כמותם, הרכבם, מקורם וכל נתון אחר בקשר אליהם.
- 12.1.2 פירוט מזונות שאוחסנו או שווקו, מועד אריזתם, וכמותם.
- 12.1.3 מסמכים באשר לביצוע פעולות ניקיון ותחזוקת מתקנים.
- 12.1.4 תיעוד מלא ושלם של תעודות משלוח של מוצרים ששווקו מבית העסק ובהן מצוינים יעד השיווק, מספר המוצרים, כמותם, מועד השיווק, אופן ההובלה ושם הנהג.

13. טפסים ופרוצדורות

13.1 תנאים מוקדמים:

- 13.1.1 בקשה לאישור עסק לשיווק מזון לבעלי חיים (סעיף 3.3).
 - 13.1.1.1 טופס זה ישמש לאשור העסק.
 - 13.1.1.2 על מנת לקבל את האישור יש לשלוח את [הטופס](#) למנהל האגף לפיקוח על מזון לבעלי חיים בכתובת המייל mispo@moag.gov.il כאשר כל פרטיו מלאים כראוי.
 - 13.1.2 תכנית מבנה האתר (סעיף 3.3).
 - 13.1.2.1 טופס זה ישמש לאשור העסק ומבטיח כי מבנה העסק הינו ראוי לשימוש לו הוא מיועד – אחסונו, אריזתו, הובלתו ומכירתו של מזון לבעלי חיים.
 - 13.1.2.2 על מנת לקבל את האישור יש לשלוח את [הטופס](#) לאישור מנהל השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ו/או מי שהסמיכו לכך לפי צו המספוא, לכתובת מייל mispo@moag.gov.il, כאשר כל פרטיו מלאים כראוי.

משרד הפנים

פרק ד' - כבאות והצלה

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012.
1.2 חלק ג' - בטיחות אש בבניינים לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970.

2. הגדרות

2.1 אגף אש

חלק מבניין המופרד מחלקי הבניין האחרים באמצעות אלמנטים עמידים אש כמפורט בתקנות התכנון והבניה ;

2.2 אמצעי בטיחות אש והצלה ;

אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה :

2.2.1 מניעת דליקות והתפשטותן ;

2.2.2 כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות ;

2.2.3 מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם ;

2.2.4 הצלת חיי אדם ורכוש ;

2.2.5 דרכי התקשרות ;

2.2.6 כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה ;

2.3 בניין מלאכה תעשייה חדש ;

מבנה או חלק במבנה המשמש למלאכה ותעשייה, והמבנה או החלק המשמש למלאכה ותעשייה נבנה בהתאם להיתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 או בהתאם לדרישות שרותי הכבאות שניתנו לאחר תאריך הראשון לינואר 2012.

2.4 בניין מלאכה תעשייה ישן ;

בנין המשמש למלאכה ותעשייה שאינו בנין תעשייה חדש ;

2.5 בניין תעשייה מיוחדת ;

בניין המשמש לתעשייה הכוללת חומרים מסוכנים ברמת סיכון נמוכה או רגילה, המשמש לתהליך מסוים, והמאופיין בצפיפות נמוכה של אנשים ומרבית שטח המפעל תפוס במכוונות או בציווד ;

2.6 גורם מוסמך ;

אחד מאלה :

2.6.1 מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות

משרד הפנים

הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור;

2.6.2 מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.

2.7 גישה למוצא בטוח (Exit Access);

חלק מדרך מוצא, לרבות פרוזדורים ומעברים, שתחילתו בכל נקודה שהיא בעסק וסופו בכניסה למוצא בטוח או מחוץ לעסק או בדלת יציאה חיצונית;

2.8 גפ"מ;

גז פחממני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158;

2.9 דלת אש;

כמשמעותה בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש: עמידות-אש;

2.10 דרך מוצא (Means of Egress);

נתיב יציאה מעסק, הפנוי ממכשולים והכולל אחד או יותר ממרכיבים אלה:

2.10.1 גישה למוצא בטוח;

2.10.2 יציאה;

2.10.3 מוצא בטוח;

2.11 הנדסאי;

הנדסאי רשום, כמשמעותו בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור;

2.12 חיבור כבאים להסנקת מים, חיבור כבאים (Fire Department Connection);

חיבור צינור מים בקוטר 3" או 4", הכולל שסתום על חוזר, חיבור מהיר מדגם שטורץ, מכסה ושרשרת;

2.13 חומר לא דליק;

כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה;

2.14 חומר ציפוי וגימור;

חומר המשמש לציפוי, כיסוי או חיפוי, לרבות: טפטים, ציפוי עץ, שטחים, פרקט, תקרות עץ, בד, או PVC;

2.15 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה;

חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012;

משרד הפנים

- 2.16 חוק התקנים ;**
 חוק התקנים, התשי"ג-1953 ;
- 2.17 ידית בהלה ;**
 דלת בעלת מנגנון בהלה המקיים את הדרישות המנויות בפרט 3.2.1.21 (ב) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה ;
- 2.18 יציאה (Exit Discharge) ;**
 חלק מדרך מוצא שתחילתו בסופה של גישה למוצא בטוח או בסופו של מוצא בטוח וסיומו ברחוב, בין במישרין ובין דרך שטח פתוח ;
- 2.19 מהנדס ;**
 מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;
- 2.20 מוצא בטוח (Exit) ;**
 חלק מדרך מוצא, המופרד משאר חלקי העסק על ידי אלמנטים עמידים אש ודלתות אש והמוביל אל היציאה או אל מחוץ לעסק ;
- 2.21 נותן אישור ;**
 לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על-ידי השר לביטחון פנים ;
- 2.22 ציוד כיבוי ;**
 ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן ;
- 2.23 ציוד כיבוי ;**
 ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן ;
- 2.24 קומה תחתית ;**
 קומה שמפלס רצפתה נמוך ממפלס הכניסה הקובעת לבניין ; בין אם כל קירותיה של הקומה נמצאים מתחת לפני הקרקע המתוכננים ובין אם כל קירותיו או חלקן פונים לאוויר החוץ ;
- 2.25 קומה תת-קרקעית ;**
 קומה שכל קירותיה או חלקן נמצאים מתחת לפני הקרקע ;
- 2.26 קניון ;**
 מרכז קניות במבנה מקורה וסגור מכל צדדיו, שיש בו כניסה משותפת אחת לפחות ושב 10 בתי עסק לפחות או ששטחו הכולל 1,000 מ"ר לפחות ;
- 2.27 רשות הכבאות והצלה ;**

משרד הפנים

הרשות הארצית לכבאות והצלה שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ;

2.28 תעודת בדיקה ;

תעודת בדיקה בדבר התאמה לתקן שניתנה לפי סעיף 12 לחוק התקנים ;

2.29 תעשייה מסוכנת ;

תעשייה העוסקת בייצור, עיבוד או אחסנה של חומרים מסוכנים ברמת סיכון גבוהה (High Hazard) ;

2.30 תקן ישראלי (ת"י) ;

תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים ;

2.31 תקנות התכנון והבנייה ;

תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 ;

3. תנאים מוקדמים

3.1 לבקשת רישיון עסק או להיתר זמני (להלן – בקשה) יצורפו המסמכים המנויים להל :

3.1.1 אפיון רשת המים המזינה את העסק, לפי הטופס שבנספח 1 , "בדיקת אופיין רשת

מים למבנה" על פי [הוראת נציב 529](#) -לאחר שנחתם על-ידי אחד מאלה :

3.1.1.1 מהנדס ;

3.1.1.2 הנדסאי ;

3.1.1.3 גורם מוסמך ;

3.1.2 נספח תיאור אמצעים לבטיחות אש, כאמור בתקנה 11א לתקנות התכנון והבנייה.

דרישה זו לא תחול על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא תחול על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש

ניתן להגיש העתק מנספח תיאור אמצעים לבטיחות אש שצורפה לבקשה להיתר בניה, ובלבד שיצורפו אליו כל אלה

3.1.2.1 העתק מהיתר הבנייה ;

3.1.2.2 הצהרה בחתימת ידו של המבקש, לפיה לא נעשה שינוי פנימי או שינוי

בשימוש של הבניין המשמש את העסק, כולו או מקצתו, מיום הכנת

הנספח האמור ;

3.2 הדרישות הקבועות בסעיף 3.1 לא תחולנה על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא תחול

על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש ;

4. רישום ודיווח

4.1 בעל העסק יודיע לנותן האישור על כוונה לניתוק יזום של מערכות כיבוי אש על ידו וזאת לכל

משרד הפנים

הפחות שבעה ימים לפני היום בו מתוכנן הניתוק; לעניין סעיף זה, "מערכת כיבוי אש" - אחת מהמערכות הבאות, במידה שמתקיימת לגביה חובת התקנה על-פי דין: גלאים, מתיזים, גנרטור, מערכת על-לחץ ושחרור עשן.

4.2 בעל העסק יודיע לנותן האישור באופן מיידי בכל פעם שאחת ממערכות כיבוי אש חדלה מלפעול;

5. כללי

5.1 בעל העסק יפעיל את העסק תוך נקיטה והתקנת אמצעי בטיחות אש והצלה ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, שטחו ולפי כל דין.

5.2 אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.

5.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 5.1, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות בתקנות התכנון והבנייה, לצורך קבלת היתר בנייה, כפי שחלו במועד בו הוגשה הבקשה להיתר בנייה, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.

5.4 הפניות במפרט לתקן ישראלי מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו ואמצעי בטיחות אש והצלה בו, לבין דרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.

5.5 הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים שהם בעסק העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.

5.6 תחזוקת אמצעי בטיחות אש והצלה:

5.6.1 אמצעי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

5.6.2 תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם להוראות אלו.

6. דרכי גישה

6.1 בעל העסק יבטיח את קיומן של דרכי גישה לעסק לצורך פעילות כיבוי והצלה.

משרד הפנים

7. הפרדות ועמידות אש

7.1 בעסק תהיה הפרדת אש ועשן בין שטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים. ההפרדה האמורה תבוצע באמצעות:

7.1.1 קירות בעלי עמידות אש למשך שעתיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון.

7.1.2 פתחי כניסה והיציאה בקירות בעלי עמידות אש יסגרו על-ידי דלת או חלון בעלי עמידות אש שמשכה 30 דקות לפחות וכשל תחילי ויציבות שמשכו 90 דקות לפחות ושעומדים בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות-אש: עמידות-אש.

7.2 חומרי הציפוי והגימור שבהם ייעשה שימוש במבנה או במבנים, לרבות מבנים יבילים המשמשים את העסק יעמדו בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה. בדיקת אי דליקות וסיווג של החומרים תיערך בהתאם לתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטים בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה. לעניין סעיף זה – שימוש בחומרי ציפוי וגימור כולל הן שימוש הן פנימי והן שימוש חיצוני.

8. ידית בהלה

8.1 בדלת המשמשת ליציאה מחלק מהעסק או מקומה בעסק המיועדים להכיל למעלה מ-100 איש תותקן ידית בהלה.

9. דרכי מוצא

9.1 פתחי יציאה:

- 9.1.1** בעסק המיועד להכיל עד 50 איש יהיה פתח יציאה אחד.
- 9.1.2** בעסק המיועד להכיל למעלה מ-50 איש אך לא יותר מ-500 איש יהיו לפחות שני פתחי יציאה-אחד וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט.
- 9.1.3** בעסק בשטח המיועד לאחסנה, לייצור רוחב פתח היציאה לא יפחת מ-0.90 מטר נטו.
- 9.1.4** בעסק בשטח המיועד למסחר בשטח עד 100 מ"ר רוחב פתח היציאה לא יפחת מ-0.90 מטר נטו.
- 9.1.5** בעסק בשטח המיועד למסחר בשטח מעל 100 מ"ר רוחב הדלת לא יפחת מ-1.10 מטר נטו.
- 9.1.6** בעסק המיועד לאחסון חומרים מסוכנים, לייצורם או לשימוש בהם וגודלו עולה על 20 מ"ר יהיו לפחות שני פתחי יציאה ברוחב של 0.9 מ' נטו לפחות כל אחד, כאשר דלת אחת לפחות תיפתח ישירות אל החוץ.

9.2 דרכי המוצא, לרבות פתחי היציאה יהיו פנויים מכל מכשול בכל עת.

9.3 הותקן מנעול על דלת בדרך המוצא, יהיה ניתן לפתוח את הדלת מכיוון המילוט בלא מפתח

משרד הפנים

נשלף.

10. שילוט

- 10.1** בדרכי המוצא בעסק יותקן שילוט וסימון, כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 10.2** בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה :
- 10.2.1** "חשמל, לא לכבות במים" – על גבי לוחות חשמל ;
- 10.2.2** "מפסק זרם ראשי"- בסמוך למפסק במקום בולט ונגיש ;
- 10.2.3** "עמדת כיבוי אש" ;
- 10.2.4** "ברזי שריפה" – בסמוך לברז ;
- 10.2.5** "ברזי הסנקה לעמדות" – בסמוך לברז ;
- 10.2.6** "ברזי הסנקה למתזים" – בסמוך לברז ;
- 10.2.7** "אין להשתמש במעלית בזמן שריפה"- בסמוך למעלית ;
- 10.2.8** "דלת אש, החזק סגורה" – על גבי הדלת בכל מקום בו נדרשת דלת אש ;
- 10.2.9** "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו') ;
- 10.2.10** מספר לזיהוי קומה יותקן בחדר המדרגות בסמוך לדלת משני צידיה ומול המעלית כל קומה ;
- 10.2.11** מספר לזיהוי חדרי המדרגות – יותקן בסמוך לחדר המדרגות בלובי הקומתי כל קומה ובלובי קומת הכניסה ;
- 10.3** הכיתוב יהיה על השלט בגוון אדום על רקע לבן, גובה כתיב האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות, עוביין 7 מ"מ לפחות, השלט ימוקם בסמוך למתקן בגובה 1.5 מ' לפחות מגובה הרצפה.
- 10.4** חומרים מסוכנים ישולטו ויסומנו.

11. תאורת חרום

- 11.1** בעסק תותקן תאורת חירום שתתחיל לפעול ותאיר את נתיב המילוט במקרה של כשל בהספקת החשמל או נפילה במתח החשמל.
- 11.2** תאורת החירום תותקן מעל פתחי העסק ובמעברים המשרתים יותר מ-6 אנשים או שאורכם עולה על 15 מטרים, בפרוזדורים ובחדרי מדרגות, לאורך דרך המוצא ולאורך מעברי מילוט, כולל מעברי מילוט אחוריים, בשטח העסק.
- 11.3** תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חרום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות.
- 11.4** גופי תאורת החירום יתאימו לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות- מנורות לתאורת חירום.

משרד הפנים

12. אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)

- 12.1** בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת שאספקת המים תהא בכמות ובלחץ הדרושים לשם פעולתו התקינה של כלל ציוד הכיבוי שיש להתקינו בעסק.
- 12.2** בעסק ששטחו הכולל עד 800 מ"ר, יותקן ברזי כיבוי חיצוני בקוטר של 3" בהתאם לתקן ישראלי ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, במרחק שלא יעלה על 80 מטרים מהעסק.
- 12.3** בעסק ששטחו הכולל מעל 800 מ"ר, יותקנו ברזי כיבוי חיצוניים בקוטר של 3" על זקף בקוטר של 4" בהתאם לתקן ישראלי ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, בפריסה הבאה: ברזי כיבוי בסמוך לכניסה הראשית לעסק וברזי כיבוי נוספים בהיקף העסק, כאשר המרחק בין 2 ברזים סמוכים לא יעלה על 80 מטר.
- 12.4** בעסק בעל 3 קומות ומעלה, יותקן חיבור הסנקת מים לברזי הכיבוי המתוקנים בעסק. ברזי ההסנקה יוצב מחוץ לעסק במרחק שלא יעלה על 6 מטרים מקצה העסק.

13. ציוד כיבוי

- 13.1** בעסק ששטחו עד 120 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4", באורך שייתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת; במידה וקיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.
- 13.2** בעסק ששטחו מעל 120 מ"ר יותקנו עמדות כיבוי אש הכוללות כל אחת:
- 13.2.1** ברזי כיבוי בקוטר 2";
 - 13.2.2** 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד;
 - 13.2.3** מזנק בקוטר 2";
 - 13.2.4** גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד;
 - 13.2.5** מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ.
על הארון ייכתב: "עמדת כיבוי אש".
- 13.3** תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.
- 13.4** בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה בגודל של 6 ק"ג. מספר המטפים יתאים לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
- 13.5** עמדות כיבוי האש יותקנו בסמוך לפתחי היציאה ובמקומות נוספים כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.
- 13.6** ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 13.7** נותן האישור יהיה רשאי להורות לבעל העסק לנקוט, להתקין או להציב בעסק אמצעי בטיחות אש והצלה נוספים, כגון: מזענקים (תותחי מים), מערכות קצף כיבוי, אבקות וחומרי כיבוי,

משרד הפנים

מערכות שאיבה, אגירה ו/או הסנקת מים ניידות או ניירות.
13.8 נותן האישור יורה על סוג אמצעי בטיחות האש וההצלה הנוספים, מיקומם ופריסתם, מספרם, מאפייניהם וכיוצא באלה.

14. מערכת מתזים

14.1 במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת כיבוי אש אוטומטית במים על פי תקן הישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים: התקנה (להלן – מערכת מתזים):

14.1.1 בשטח אחסנה ששטחו עולה על 200 מ"ר;

14.1.2 בשטח אחסנה שנמצא במבנה אשר נדרש להתקין בו מערכת מתזים על פי כל דין;

14.1.3 בשטח המשמש לאחסנה בסיכון גבוהה או אחסנת חומרים מסוכנים (חומ"ס) - בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.

14.1.4 במבנה בעל עמידות אש שאינה עולה על 60 דקות לפי תקן ישראלי ת"י 931 עמידות אש של אלמנטי בניין;

14.1.5 במבנה או עסק המיועד למסחר ששטחו גדול מ-500 מ"ר – בכל שטח המבנה או העסק;

14.1.6 על אף האמור בסעיף 14.1.5, אם העסק המיועד למסחר נמצא מתחת לבניין מגורים (מבנה מעורב מסחר + מגורים) או בשדרת חנויות וקיימת הפרדת אש ועשן בינו לבין העסקים הסמוכים אליו באמצעות קירות בעלי עמידות אש למשך 60 דקות לפחות – יש להתקין את מערכת המתזים בשטח העסק בלבד;

14.1.7 בקומה תת-קרקעית המיועדת למסחר ששטחה הכולל גדול מ-140 מ"ר;

14.1.8 בקניון;

14.1.9 בניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל מ-500 מ"ר ועד 2000 מ"ר – בכל חלקי הבניין;

14.1.10 בבניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר – בכל שטחי הבניין;

14.1.11 בבניין מלאכה ותעשייה חדש בעל 3 קומות או יותר – בכל שטחי הבניין;

14.1.12 בבניין מלאכה ותעשייה ישן ששטחו הכולל מעל 500 מ"ר – בכל חלקי הבניין;

14.2 על אף האמור בתקן ישראלי ת"י 1596 ניתן לחבר את מערכת המתזים המיועדת לשטח האחסנה לרשת המים המוניציפאלית בהתקיים כל אלה:

14.2.1 שטח אחסנה אשר שטחו מ-200 עד 750 מ"ר;

14.2.2 סוג ואופי האחסנה עונים לרמת סיכון נמוכה או רגילה;

14.2.3 גובה האחסנה אינו עולה על 3.70 מ';

14.3 סעיף 14.2 לא יחול בשטח אחסנה אשר נמצא או מהווה חלק ממבנה בו קיימת מערכת מתזים.

משרד הפנים

- 14.4** בבניין תעשייה מיוחדת או בבניין המשמש לתעשייה מסוכנת תותקן מערכת מתזים בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 14.5** מערכת המתזים תתוכנן ותותקן לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים: התקנה, ובשטח המשמש לאחסנה בסיכון גבוה או אחסנת חומרים מסוכנים - גם בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 14.6** ככל שאין הפרדות אש בין יעודים או שימושים, תתוכנן ותותקן בחלקים אלה מערכת בהתאם לרמת הסיכון המחמירה ביותר.
- 14.7** מערכת המתזים תתאים בכל עת לסיווג המבנה, ייעודו, מיקומו, לשטחו, השימוש בו ודרגת סיכון האש של חלקיו (כגון: אזור אחסנה, אזור משרדים, אזור מכירות וכו').
- 14.8** יש לקבל אישור בכתב על התאמת תכניות מערכת המתזים והצהרת מהנדס, כי מתקיימות דרישות תקן ישראלי ת"י 1596. העתק מתעודת בדיקה והצהרת מהנדס כמשמעותו בתקן. האמור, יוגשו לנותן האישור.
- 14.9** מערכת המתזים תתחזק במצב תקין, בכל עת.
- 14.10** בדיקת מערכת המתזים תעשה על פי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

15. מערכת גילוי אש ועשן

- 15.1** במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת גילוי אש ועשן על פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות:
- 15.1.1** בשטח אחסנה המשמש לאחסון ברמת סיכון נמוכה או רגילה ששטחו מ-50 מ"ר ועד 200 מ"ר וגובה האחסון אינו עולה על 3.70 מ"ר;
- 15.1.2** בשטח אחסנה המשמש לאחסון ברמת סיכון נמוכה או רגילה שטחו מ-200 עד 750 מ"ר וגובה האחסון אינו עולה על 3.70 מ' - התקנת צופרי אזעקה אור-קוליים (נצנצים) בלבד;
- 15.1.3** בשטח אחסנה המשמש לאחסון ברמת סיכון נמוכה או רגילה שטחו עולה על 750 מ"ר - התקנת צופרי אזעקה אור-קוליים (נצנצים) בלבד;
- 15.1.4** בשטח המשמש לאחסנה בסיכון גבוהה או אחסנת חומרים מסוכנים (חומ"ס) - בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 15.1.5** במבנה יביל בעל עמידות אש מעל 60 דקות לפי תקן ישראלי ת"י 931 עמידות אש של אלמנטי בניין;
- 15.1.6** במבנה או עסק מיועד למסחר ששטחו מ-300 מ"ר ועד 500 מ"ר;
- 15.1.7** במבנה או בעסק מיועד למסחר ששטחו מעל 500 מ"ר ועד 3,000 מ"ר - בכל השטחים הציבוריים, ובשטח העסק מיועד למסחר - התקנת צופרים ונצנצים בלבד;

משרד הפנים

- 15.1.8** במבנה או בעסק מיועד למסחר ששטחו מעל 3,000 מ"ר ;
- 15.1.9** בקניון חד קומתי – בכל השטחים הציבוריים בלבד ;
- 15.1.10** בקניון בעל יותר מקומה אחת ;
- 15.1.11** בקניון המחובר לבית-חולים, דיור מוגן, מגורים או כל שימוש אחר הכולל שינה ;
- 15.1.12** בניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל מ-500 מ"ר ועד 2000 מ"ר – בפרוזדורים המשמשים חלק מדרך מוצא ;
- 15.1.13** בבניין מלאכה ותעשייה חדש ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר – בפרוזדורים המשמשים חלק מדרך מוצא ;
- 15.1.14** בבניין מלאכה ותעשייה חדש בעל 3 קומות או יותר – בפרוזדורים המשמשים חלק מדרך מוצא ;
- 15.1.15** בבניין מלאכה ותעשייה ישן ששטחו הכולל מ-300 מ"ר ועד 500 מ"ר – בכל חלקי הבניין ;
- 15.2** על אף האמור בסעיף 15.1.1, אין חובה להתקין מערכת גילוי אש ועשן בשטח המשמש לאחסון ברמת סיכון נמוכה או רגילה ששטחו עד 200 מ"ר וגובה האחסון אינו עולה על 3.70 מ"ר אשר מותקנת בו מערכת מתזים.
- 15.3** בבניין תעשייה מיוחדת או בבניין המשמש לתעשייה מסוכנת תותקן מערכת גילוי אש ועשן בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידי נותן האישור.
- 15.4** מערכת גילוי אש ועשן תתחזק במצב תקין, בכל עת.
- 15.5** בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תעשה על פי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה, שתערך לפי נוסח נספח ג' לתקן הנ"ל, יוגש לנותן האישור.

16. מערכת חשמל

- 16.1** בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות :
- 16.2** לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל.
- 16.3** לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 16.4** לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 16.5** על אף האמור בסעיף 16.1.3, אין חובה להתקין מערכת כיבוי אוטומטית בלוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה המקיים את כל הדרישות הבאות :
- 16.6** עומד בתקן ישראלי ת"י 61439 ;
- 16.7** מותקן בו גלאי עשן ;

משרד הפנים

- 16.8** מותקן בו מערכת ניתוק לוח חשמל ממקור הזנה ;
- 16.9** נמצא באזור כיסוי של מערכת כיבוי אוטומטית.
- 16.10** מערכת גילוי האש ו/או העשן המתקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש : הוראות התקנה ודרישות כלליות.
- 16.11** מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש באירוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 16.12** במבנה ששטחו עולה על 500 מ"ר, יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל המבנה.
- 16.13** מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתחזק במצב תקין, בכל עת.
- 16.14** מתקני החשמל בעסק יבדקו באופן תקופתי בהתאם להנחית רשות הכבאות וההצלה "[בדיקה תקופתית למתקני חשמל – עדכון](#)" ועל פי כל דין.

17. מערכת שליטה בעשן

- 17.1** בעסק ששטחו עולה על 500 מ"ר בלא חלונות, או ששטח חלונותיו שניתנים לפתיחה ידנית קטן מ-2% משטח רצפתו, ובחלקי מבנה אחרים (כגון מחסנים, חדרים טכניים וכו'), יהיו סידורי שליטה בעשן בהתאם לקבוע בפרט 3.5.2.1 ו 3.5.3.1 לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 17.2** מערכת השליטה בעשן תתחזק במצב תקין, בכל עת.

18. מערכת מיזוג אוויר

- 18.1** מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק תענה לנדרש בתקן ישראלי ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.

19. מערכת למסירת הודעות (כריזת חירום)

- 19.1** בעסק ששטחו הכולל מעל 500 מ"ר תותקן מערכת מסירת הודעות (כריזת חירום).
- 19.2** מערכת מסירת ההודעות (כריזת חירום) תתחזק במצב תקין, בכל עת.

20. גנרטור חירום

- 20.1** בעסק אשר נדרש להתקין משאבות מים לכיבוי אש או מפוחי יניקת עשן לפי מפרט זה ועל פי כל דין, יותקן גנרטור אשר יהיה בכוחו לספק גם זרם חשמל בשעת חירום להפעלתם.
- 20.2** הגנרטור יותקן בהתאם לקבוע בפרט 3.7.4.1 (ב)-(ח) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 20.3** הגנרטור יתחזק במצב תקין, בכל עת.

21. הדרכה ותרגול

- 21.1** בעסק ששטחו עולה על 10,000 מ"ר, נותן האישור יהיה רשאי להורות לבעל העסק לקיים

משרד הפנים

לעובדיו הדרכה ותרגול בתחום בטיחות האש.

21.2 נותן האישור יורה על תדירות והיקף פעולות ההדרכה והתרגול, נושאי ההדרכה והתרגול והכשירות, ההכשרה וההסמכה של המדריכים.

22. לוח פיקוד כבאים

22.1 בעסק שנדרש על פי דין להתקין בו מערכות מתזים, גלאים וניהול עשן או מערכות נוספות שנקבעו לעניין זה על-ידי נותן האישור, יותקן לוח פיקוד כבאים הכולל, את הרכיבים או המערכות הבאות, ככל שהן קיימות או נדרשות על פי דין:

22.1.1 לוח בקרה ושליטה במערכות הגילוי והכיבוי האוטומטיות: מערכת הכיבוי האוטומטית תספק התרעה קולית על כל פגם במערכת הבקרה ותעמוד בדרישות תקן של האגודה הלאומית האמריקנית להגנה בפני אש NFPA72; רכיבים מבוקרים יכללו לפחות: ברז שליטה, הספקת חשמל או דלק למשאבת מים של מערכת המתזים, נתוני מצב פעולה של משאבת מים (דומסופועל); במאגר מים - גובה המים, טמפרטורה של המים, לחץ מים; במידה והותקנה מערכת מתזים יבשה – עמידה בלחץ אוויר מינימלי, התראה קולית וויזואלית תתקבל ברכות גילוי אש. במידה וקיימת עמדת בקרה מאוישת ההתראה תתקבל גם בעמדה זו;

22.1.2 עמדת הפעלת כריזת חירום ואזעקה;

22.1.3 טלפון כבאים;

22.1.4 לוח הפעלת מפוחים לשחרור עשן: מפסק תלת-מצבי להפעלת מערכות שליטה בעשן, מפסק תלת-מצבי לשליטה במערכת על לחץ, מפסק שליטה בפתחי שחרור עשן אוטומטיים;

22.1.5 לוח פיקוד לחשמל;

22.1.6 לוח פיקוד לגנרטור חירום אשר יכלול גם נוריות חווי המורות על מצב הגנרטור: מצב מפסק אוטו סגור, תקלה בגנרטור, מצב מד סולר, מצב כמות שמן, מצב טעינה מצבר הגנרטור;

22.1.7 לוח שליטה ובקרה על מעליות הבניין;

22.1.8 לוח פיקוד ושליטה על מערכת האינטרקום בין קומות המבנה;

22.1.9 תיק חירום של הבניין הכולל תכניות הבניין ותכנית בטיחות אש;

23. משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה

23.1 יש לבצע בדיקת משטר הפעלות ואינטגרציה בעסק בו נדרש להתקין שניים או יותר מאמצעי בטיחות האש וההצלה הבאים, ככל שקיימים:

23.1.1 מערכת גילוי אש ועשן;

23.1.2 מערכת מתזים אוטומטית;

משרד הפנים

23.1.3 מערכת שליטה בעשן ;

23.1.4 גנרטור חירום ;

23.1.5 סגירת דלתות אוטומטית ;

23.1.6 מעליות ;

23.1.7 מערכת על לחץ ;

23.1.8 לוח פיקוד כבאים.

23.2 **הבדיקה תעשה בהתאם להוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה.**

23.3 יש לקבל אישור בכתב של גורם מוסמך או מהנדס על התאמת המערכות לדרישות הוראה

מספר 536 הנ"ל. העתק האישור יוגש לנותן האישור. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן

מאולצת יש לצרף לאישור גם טבלת משטר בדיקה.

24. מערכת גז

24.1 מערכת הגז המשמשת את העסק תענה לנדרש בתקן ישראלי ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים, המסופקים בתוך מכלים מיטלטלים.

24.2 על כל המכשירים והאביזרים לצריכת גז המשמשים את העסק יותקנו התקנים להפסקת זרימת גז במקרה של דליפה כולל ניתוק מקורות אנרגיה.

24.3 צנרת ההזנה לכל צרכני הגז תהיה עשויה מצינוור מתכתי מסוג פלב"מ גמיש ומחוזק ברשת פלב"מ.

24.4 מערכת הגז, המכשירים והאביזרים לצריכת גז והמנדפים הקיימים בעסק, יתוחזקו במצב תקין, בכל עת.

25. תיק שטח

25.1 בעל עסק, ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר, יגיש לנותן האישור תיק שטח, אשר יוכן על-פי **הוראה מספר 503** - הכנת תיק שטח (להלן – "תיק שטח").

25.2 בעל העסק ישמור על תיק השטח מעודכן בכל עת.

25.3 בעל העסק יגיש לנותן האישור תיק שטח מעודכן לפחות אחת לשנה קלנדרית.

25.4 בעל העסק יעדכן את תיק השטח בשינויים בעסק שיש בהם כדי להוסיף או לגרוע מוקדי סיכון, או שינוי בפרטי בעלי התפקידים או דרכי ההתקשרות לצורך דיווח או תקשורת בעת אירוע, וזאת בתוך 14 יום ממועד השינוי.

25.5 בעסק אשר נידרש בהיתר רעלים בדרגה A או B לפי תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף התרים), התשס"ג-2003 יש להגיש העתק "תיק מפעל" שהוכן בהתאם לתקנה 4 לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993.

26. אחסנה חיצונית

משרד הפנים

26.1 נותן האישור יהיה רשאי לקבוע לבעל העסק הוראות בעניינים הנוגעים לאחסנה חיצונית, לרבות: גובה האחסנה, היקף האחסנה, שטח האחסנה, רוחב האחסנה, סוג החומרים המאוחסנים, דרכי גישה לשטח האחסנה, סימון ושילוט, אמצעי בטיחות אש והצלה שיש להתקין במקום וכיוצא באלה – והכל בהתאם למסקנות סקר סיכונים שנדרש ואושר על ידו.

27. מיתקן פוטו-וולטאי

27.1 נותן האישור יהיה רשאי לקבוע לבעל העסק הוראות בעניינים הנוגעים למערכת לייצור חשמל הממירה ישירות אנרגיה סולרית לאנרגיה חשמלית (מיתקן פוטו-וולטאי) המותקנת בשטח העסק, לרבות מיקום ואופן ההתקנה, סימון ושילוט, אמצעי בטיחות אש והצלה שיש להתקין במיתקן ובסביבתו והמצאת מסמכים ואישורים על עמידת המיתקן בדרישות כל דין.

28. אישורים

28.1 על פי דרישת נותן האישור, ימציא בעל העסק מסמכים ואישורים על תקינות ציוד הכיבוי, ובכלל זה:

28.1.1 אישור גורם מוסמך, כי חומרי הציפוי והגימור שבהם נעשה שימוש במבנה המשמש את העסק נבדקו ועומדים בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה.

28.1.2 אישור כי כל ציוד הכיבוי במים (עמדות כיבוי, גלגלונים, ברזי כיבוי, זרנוקים, מזנקים) נבדק ונמצא תקין;

28.1.3 אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;

28.1.4 אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

28.1.5 אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות תקן ישראלי ת"י 158, לרבות התייחסות לגלאי הגפ"מ. האישור יינתן על ידי בעל רישיון לעבודות גפ"מ לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1988, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

28.1.6 אישור גורם מוסמך המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' לתקן ישראלי ת"י 1220, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל

משרד הפנים

- שמערכות אלה מותקנות בעסק.
- 28.1.7** אישור גורם מוסמך המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 28.1.8** אישור כי מערכת מסירת הודעות (כריזת חירום) נבדקה ונמצאה תקינה ועל כך שהמערכת כוללת ספק כוח עצמאי, נקי שליטה ורמקולים הנשמעים בכל שטחי העסק. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 28.1.9** אישור גורם מוסמך, כי המערכת האוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 1928. על האישור לכלול את מפרט הבדיקה.
- 28.1.10** אישור כי גנרטור החירום נבדק ונמצא תקין. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 28.1.11** אישור גורם מוסמך, כי מערכות בטיחות האש וההצלה תואמות את דרישות [הוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה](#). כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יצורף לאישור גם טבלת משטר בדיקה ופירוט סוג המערכת.
- 28.1.12** אישור גורם מוסמך או מהנדס, כי מערכת שחרור העשן נבדקה ונמצאה תקינה. באישור יפורט סוג המערכת שנבדקה.
- 28.1.13** אישור גורם מוסמך, כי מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק נבדקה ונמצאה תקינה בהתאם לדרישות תקן ישראלי ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.
- 28.1.14** הצהרת בעל העסק כי סוג, גובה ואופי האחסנה תואמים להגדרת הסיכון אשר לפיה תוכן המבנה המשמש את העסק.

29. שונות

29.1 את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר

www.102.gov.il

30. נספחים

נספח 1

"בדיקת אופיין רשת מים למבנה" – סעיף 3.1.1

